

Lục Tỉnh Tân Văn

Bản tin - NGUYỄN VĂN CỦA

ADMINISTRATION

ET RÉDACTION :

Bản tin Cảnh báo, 88-106 (tổng số 250).

GIÁ BẢN:

Một năm..... 65 00
Sáu tháng..... 3 50
Ba tháng..... 2 00
Mua báo thử kệ tờ ngày
mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
mà phải trả tiền trước.

聞 新 省 大

Mỗi tuần LỄ BA KỶ:

NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

Mỗi số bán lẻ..... 0 04

TELEPHONE N° 476

Address: MONT-SAIGON

GIÁ BẢN:

BẮC-KỲ, LÀO, ĐÀI-PHÁP
VÀ THUỐC DỊA

Một năm..... 75 00
Sáu tháng..... 4 00
Ba tháng..... 2 25

On s'abonne sans frais dans

tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
à SAIGON: Aux bureaux du journal.
à HANOI: Aux bureaux du Trung
Bắc-Tân-Vân.

On traite à forfait pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. — Văn đề Tiền tệ.
2. — Quan Thông-sứ Maspéros về Tây.
3. — Saigon Can-tho.
4. — Hội Dung-hinh ông Pétrus Ký.
5. — Phansa nhơn vật.
6. — Tiền ban lèn-dương.
7. — Hai con mèo.
8. — Hồi tin.
9. — Văn-nghìn.
10. — Thông báo.
11. — Hướng truyền.
12. — Oan kia theo mèo.

VĂN BÈ TIỀN-TẾ

LA QUESTION MONETAIRE

(Tiếp theo)

Nhớ rằng trong hội Ủy-viên Tiền-tệ nam tại Saigon trong tuần tháng Juillet có đã mặt ủy-viên trong Nam ngoài Bắc, mỗi mỗi đều nhận cho giá đồng bạc cõi Đông-pháp nay mà khi trời, khi sụt, khi thấp, khi cao là một đều rất nên trở ngại cho đồng kinh tế, nhưng mà khi bùn đến cái phương-châm để cứu, thì ý kiến bất đồng; người bùn cách này, kè khía theo kia, làm ra một cái vẫn-de quả nên nghèo ngặt. Nếu lấy từ cái ý-kien của mỗi ủy-viên mà kè ra, thì kí biết bao giờ hết. Vậy cũng nên tóm lại mà để luận mấy cái ý-kien cao xa, đem ra so sánh, hầu cho người để thấy phái chăng.

Cứ theo những lời lẽ dõi cãi trót kỵ hối, tôi dòm thấy trong hàng ủy-viên chia ra làm ba phe; phe thi-trung-dè y như cũ, phe thi-trung-dinh chắc giá đồng bạc một lần không cho trời sụt; một phe nữa lại lung dem-tiền-lè ché-dộ của Pháp-quốc, và

Đông-pháp mì thông-dung, nghĩa là bỗng đột xài theo 161 tiền-quan; cả ba phe đều có luận giải phân minh, song chưa ái phe nào hữu lý.

Phé thứ nhứt, muốn để y như cũ, đều là các nhà công-thương trong xá, hiệp với các hội nông-nghiệp, thương-nghiệp ở tam kỳ mà luận giải như vậy.

« Phải để đồng bạc trời sụt thấp cao theo thời như các hóa vật khác vậy; không nên thay đổi và cũng không nên hạ gié tái cát. »

« Vâ lại giá đồng bạc trong cõi Đông-pháp, hiện thời bắt lên cao, dầu có quan-hệ di nữa, thì tất là quan-hệ chung, chứ chẳng riêng cho ai, mà sự bắt giá cao ấy là duyên cơ tại bối gốc bạc (các bùn bạc) mà ra, chứ chẳng phải tại ý riêng của ai ở đây muốn định trời định sụt. Mái xét kỹ, hê giá-bạc Đông-pháp mà cao lên chừng nào, thì lợi cho Đông-pháp chừng này, có thấy hai chiêu. Lại cũng phải nhìn biết đồng-bạc Đông-pháp không quan-hệ chí với bạc Pháp-quốc. Bạc Đông-pháp đặc giá là tại giá chợ bùn bạc bát lén, còn bạc bén Pháp

mà mất giá là tại cài tình trạng bát Áu-châu, chứ chẳng phải bạc Đông-pháp trời nên bát bén bạc Đông-pháp sụt; nên đương cuộc như vậy rồi, dầu có giá bát đồng Đông-pháp cho tòn cho mệt đi nữa, giá bát bạc Pháp cũng không bát giá lên dặng. Còn như nói bát Đông-pháp mà cao giá quá làm trở ngại giao-dịch của Đông-pháp với Pháp-quốc, thì Chánh-phủ nên chuẩn xuất một phần tiền để thường xuất-cán (prime à l'exportation) từ nhiên sự trở ngại phải mất, che bay đảng giao-dịch của hai xứ chia-có chí làm thành hành. Về cái chủ-nghị này đây ông Caussin là hội-viên Nông-nghiệp-hội Nam-kỳ có phân giải rõ ràng rạng:

« Đồng-bạc một quan của Pháp-quốc mất giá là một cái hại chung cho cả và thuỷ-dịa của Pháp, duy có cõi Đông-pháp này, đã vỡ hại hét lợi. Đồng-bạc của Đông-pháp cứ vin theo giá đồng-bạc cho Mỹ-quốc và giá đồng-vàng cho Anh-quốc mà bắt cao lên mãi thế. Dường ấy, ta hả chẳng mang cho Đông-pháp chăng ru? Mảng vi tiền-ti Pháp-quốc sa-sút mà tiền-ti Đông-pháp khỏi bị hại; Đông-pháp dầu không đỡ vớt cho Pháp-quốc chút nào, chớ cũng đỡ cho mình khỏi hét. Nếu lấy đó mà trách, thì tôi xin hỏi ước như bạc Đông-pháp mà sa-sút như bạc Pháp-quốc, thì có ai chon cho Pháp-quốc chăng? »

Nào thấy ich chí, chỉ thấy thiệt cho Đông-pháp mà giá bạc Pháp-quốc cũng không lên dặng. Biết vậy, mà lầm tay không cạn xέ, đi trách rằng: Bạc Đông-pháp lên iới mươi lăm quan cũng thiệt hại như bạc Pháp-quốc, bạc một quan, sụt giá còn ba tiềng vây. Lời trách ấy nghe ra rất nên phi kỷ lỵ.

« Vẫn biết, bá: Đông-pháp giá cao iới 15 quan, trong nông-thương kinh-nghệ cũng có chỗ bị thiệt hại vây chớ chẳng phải khổng; lí như các sở trống Cao-su, trống cà-he, trống-bông-vái, trống tiêu, mua vào thi bằng tiền quan, bán ra cũng bằng

Quan Tòng-thông LONG tái nhậm

Bản-báo vừa được tin mừng rằng quan Thuộc-dia Thượng-thờ Sarraut mới攫得 phê chiếu chỉ tái-cử kỷ nhậm quan Tòng-thông Long ngồi Toàn-uyên Đông-pháp. Vậy bồn-báo kinh mừng quan Tòng-thông Long và mong cho quan-mau trở qua kẽo lòng quan-dân luyến-vọng.

L. T. T. V.

tien-quan, mà phải trả công dân bằng bạc lát gấp hét bát cao làm tên thê, thất bi thiệt hét quá to, nhưng mà lầy số trống bao-sú trống cà-phe, trống bông-vái, trống tiêu mà sánh với số trống lúa và buôn bán gạo, thi thấy lúa gạo trăm phần, cao su cà-phe, bông-vái với tiêu chưng có chot.

Lời tôi nói ra đây chép phải là lời phu các nhà trống cao-sú và cà-phe, đồ đó; thật ý tôi cũng mong giúp cho các nhà ấy qua khỏi cái hét biến-bản này lầm chút, ngặt vi, việc là việc-chung, không lý tôi vi riêng bát công, mà phu ý các nhà nông và thương-trong.

« Nhắc lại, tôi đã ưng cho Chánh-phủ lập khoản «tiền thường xuất-cảng» để giúp các nhà ấy thi hay hơn là bát giá hoặc định giá Đồng-bạc của Đông-pháp ta, tưống khe chur-tòn chờ quên-dắng các nhà trống cao-sú, trống cà-phe, trống bông-vái, trống tiêu, giá trị bất quá chừng trăm triệu quan, chí như nhà trống lúa, nhà buôn gạo giá trị trên mươi mươi ngàn triệu quan, mỗi năm bát gạo xuất cảng cũng trên ngàn triều. »

« Chẳng đợi giải, chư lòn sang-dự biết trả hằng phai lo toàn cách nào mà bán gạo trong xá ta cho dặng giá vì bát gạo dặng giá bao nhiêu, thà tòn chờ thâu-bát bạc bát nhiêu, mà hét ta thâu-bát dặng nhiều, chừng nào, Đông-pháp giàu chừng này. Mái coi người lại nói vi vòi đồng-bạc. Đông-pháp thông-dung quanh quẩn với nhau trong xá, chép con nòi đánh trời đánh-sút dặng, lai vi cuộn buôn bát rát, giá định-jai định-bằng tiền quan, mà trả-thi trả bát-bạc, nếu bát thấp giá, thi người bát gạo thâu-bát dặng nhiều, còn như bát cao giá quá, cao tới mươi lăm quan, thi sẽ có thiên, người bát gạo, cung đồng-mot chot, mà thâu-bát bạc rất ít. Nếu có ai trong vây thi sai, vi mót rồi dày, giá mót mươi lăm quan vụt hét xuống toan quan, túi thi giá lúa dặng tòn không rớt một ta, cảng ta còn không rớt. Như thế, chư lòn chờ nghỉ cho sao? Vay theo-nhau ta toan hét giá-bạc Đông-pháp, thi xáu lỳ chỉ lam lợi cho ngoại-quốc. chớ chẳng dặng lợi cho ta chút nào. »

« Thoảng lại cái ý-kien tôi đã bát-hay ra đây chẳng phải là ý-kien riêng của tôi; bát nhiều nhà thực nghiệp trong xá, kẽ tôi các nhà trống cao-su, cà-phe, tiêu và nhà khai-mỏ cũng đồng-y như tôi vậy, không thấy một ai mong mỏi hét giá-bạc bát xuống hoặc định chắc giá-bạc bao giờ, duy có những tay có tư-bồn ở

bản-pháp, muốn xuất vốn lập cuộc chi bén này mà bị giá cao làm ngắn-trở làm lỗ là mới là cố kêu nài cho định giá bát xuống tòi hai quan-nam. Trong số người mòng vây đó, có ông quan-nam Bernard, là Quản-ly Hàng-tàu « Nam-viên» đứng đầu giày. Cũng vì Hàng-tàu này, khi lập tờ giao-kéo với Nhâ-nước, thi định giá-bằng tiền quan trong lục-bạc còn thấp già; nay bát giá cao quá, Hàng-tàu lanh mất hết nhiều, không bằng lồng, ném mót. Nhưng khà xét cho biếc. Hàng-tàu ấy là một công-ti rieng, quyền-lợi dầu trọng cho lầu cung khôn bi với cái quyền-chung toàn-cõi. »

(Sau sẽ tiếp theo).

HỮU DO.

Quan Thông-sứ Maspéro về Tây

Tàu Cordillère năm giờ sáng 2 Dé-cembre 1920 kéo neo, thi tôi fer Dé-cembre lúc 10 giờ ngài xuông tàu, có các quan theo đưa ngài cũng nhiều và quan Độc-phủ Sù, các cai-phó-ông hét Giadinph và Cholob, cũng có quan Huyện Của và các chub-bút Lục-tinh, Nam-trung.

Quan Thông-sứ ngài nói rằng, các chí việc có lồng sôt sáng ngài rất cảm ơn.

Bồn-quán cầu xin cho quan Thông-sứ, vế nghị bén Mẫu-quốc được mạnh giỏi, vui vè, rồi mau trở qua với Đông-pháp là một xá ngài đã tảng trãi nhiều nǎn-rõi mà nhứt là Nam-kỳ lúc ngài còn làm quan chub-tinh, có danh ở tinh nǎo, thi hót để được nhờ ân đức của ngài, thường có ý muốn cải sửa việc gì thi ban hành mạnh mẽ, mau lam cho tôi việc mà thôi, deer si co dai binh di dai công-như-không.

Lúc ngài về Saigon quan-thông-dóc, chi khi lai sang-toi non-

L. T. V.

Saigon Cần-thơ

Mai di chieu ve

Hôm 29 November 1920, hội S. T. A. S. O. mời quan Thông-sứ và các quan, các chub Nhựt-trinh, ôi, khánh-hà cái đường của hội, dâ lò sám tàu, xe hơi di Saigon-Cần-thơ, không-giờ hoặc 5 giờ.

Bồn-quán hót hót cho các quan và các nhà Bảo-rô, nêu mời quan Thông-sứ và các ông di khánh-hà luôn diệp cho rõ là sự quâ-nhiêm, đường tuy-xa, phái tàu bay di mới đều nơi đây, có 5 giờ không-nhiều, mà nay đã tìm được

**Rượu mạnh hiệu DE JEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thao rượu thày đều khen ngợi
Chì một mình hàng Denis frères có trữ mà thôi**

thì, ôi mau không như trong tàu bay, thiệt cũng cho là một bát-món sập nén, để phòng dùng vào vận tải hoặc bộ hành, hàng hóa, hoặc thư tín, quốc sự cho mưu hoà, giúp cho cuộc thương tâ Saigon Cản-thờ, từ rày không xa nhau bao lâu, xưa thì ôi phải ngũ niêm ngù tàu, nay thâu đường lại, cũng như Saigon Mỷ-tho lén xuống, hai bát mà thôi.

Sớm mai 6 giờ còn ở Saigon, trưa 11 giờ hoà trê cho 11 giờ rưỡi thì ở Cản-thờ.

Có việc chỉ lo lán, vãi giờ ăn uống rồi 2 giờ trờ 7 giờ, hoặc trê thì 7 giờ rưỡi tới Saigon.

Đường đi như vầy:

The xe lửa Mỷ, chiến xe thứ nhứt, xuông tới Trung-lương, bỏ xe lửa qua xe Ôtô đi Cái-bè, chừng một giờ hoặc 1 giờ 10 phút thì đến nơi, bỏ Ôtô xuông Canot-Ôtô qua Vinh-long. Khác Cái-bè Vinh-long, có bát đường sông, như nước rộng quá phải dùng sông cái, còn nước rộng ít, thì dùng kính ái-muoi, cũng là khô, là có cái cầu làm ngang qua kính mây cột thấp, cho nên nước nhiều chung qua cầu không lợ, mà bời ái kính thì thâu bát đường gần hơn đi sông cái, nên ai cũng hay dùng.

Từ Cái-bè qua, Vinh-long cũng chừng 1 giờ sông mà thôi, tới Vinh-long ôtô qua Cản-thờ, lôi 11 giờ ngoài thi đèn bến kia sông, ngó qua tháp Cán-thờ, đó có bát đưa ngang qua sông Hậu-giang.

Cộng lai 4 khoán đường, một khoán xe lửa, hai khoán ôtô và một khoán ôtô qua sông Cái-bè bón khoán đường di tương tự nhau giống như không có khoán pào ít nhiều hơn như bao nhiêu.

Bố cũng là một việc mới kim ra rât nén có, ich cho xá-nội, lai vẫn Saigon mua mán, mà bót xái những tên ngù, tên ăn như thưởn này. Trong coi hội này hoặc sẽ đưa bộ hành, hay là sắp đặt giả cả giấy tờ thê nào, rồi sẽ nói tiệp.

N. H. V.

Trường nào ăn uống kí-luồng hơn	NGUYỄN-
Trường nào thầy dạy siêng	XÍCH-
Trường nào bô buộc học-trò hòn	HỒNG,
Trường nào không cho thán-nhơn lãnh học-trò ra, trả ra cha mẹ được quyền lanh mà thôi, ấy là	HỌC
Trường nào nghĩ ít mà học phiêu hòn	ĐƯỜNG.

**Hội Dụng-hình
ông Pétrus Ký.**

Saigon, le 22 Novembre 1920.

Kính,

Lời cung chư Qui Viên tớ: Hội
dụng hình Quan lớn Pétrus

TRƯỜNG-VĨNH-KÝ nhóm ngày 18 Novembre này đã định nhóm đại hội (Assemblée Générale) đăng tính số sách và giao quyền lái cho Đại hội đăng cùm hối mới lo công việc dựng hình ấy cho rồi.

Vậy chặng tôi xin mời Qui-Viên ngày 18-Décembre trai, 8 giờ chiều phiền đến tại hội Khuynh-ly (Enseignement mutuel). Saigon đường Aviateur Garros số nhà 3, cho dù mặt đựng linh viễn áy.

Nay kính mời.

Bàn bát đường hình.

Nota : (hùng tôi có gửi thư riêng mà không dấu, vì như đầu gửi đó, Vây náo không dặng thư riêg cho miếng cháp, và xin cù theo thư mời chúng đây mà đèn.

Trường nào lệ luật trùng tri tuồn trong gác gao, nghiêm chỉnh chẳng khác nữ học-dường, ấy là

Trường nào có thầy dạy Luân-lý giữ gìn nết na cột rễ non nhà chờ trênh nhiều hơn

Trường nào mỗi tuần chúa nhặt có thầy sốt sắng đem học-trò có đạo di lo việc linh hồn, như là thử bát xưng tội, chùa nhặt rước lít, hon

Cha mẹ nào mẫn cho con minh học hành mâu tần bộ thi nên đem đến trường NGUYỄN-XÍCH-HỒNG, mà xin thô giáo, ấy là nơi đức năng nhon tài.

Phansa nhau vật

(Tip theo)

Phongsô nui non nhiều, không có đất bụi như xú mìn, thường trên núi có những suối nước chảy xuông như tên, gấp mấy cái hầm kia như nguồn nước, nước lớn, thi hè ngang qua có trời trâm thưốc, mà nguồn nào nhỏ cũng nằm bờ thưốc, mây nguồn nước như vầy cái là Cascade (cách-cách).

Như nài có chủ, thi thường hay dùng cái trón nước chảy ấy mà đất bánh xe vào, đóng cửa kín, làm ra hoặc máy xay, hoặc máy nẩy mía ra, rát nén ích-lợi cho đổi lâm mưu mè cũng như dùng máy nước cũa sáu.

Còn ngoài thành-phố cũng có một chỗ Nhà-nước, già làm hòi cho sô dưới, năm bảy lớp, rồi cũng có cho

nước sông Sen (Seine) chảy ra, đê xuông ào ào, coi cho khoái phán vây.

Mấy ngày lễ lớn, đê hóng đèn điện ngũ sắc, phia sau giọt nước, đê

đèn đường đứng thấp, ô xá-xá chừng 100, 120 thước coi đẹp quá, xem

như một khói ngọc tự nhiên ở đó

vây, màu ngũ sắc, ôi qua đổi lại, coi

càng thêm xinh đẹp hơn nữa. Mấy

chỗ có nguồn giã, lại thường có ghề

cho mướn ngồi coi chơi, thiên-hà

xúm lại coi cũng có mấy muôn người, cứ mỗi ghế hai xu, cũng một cái hué lợi khá quâ.

Mấy cái bồn trống cây cỏ, thi có những bình cảng ngũ sắc nhỏ nhô, chừng nửa tấc chưởng, hình như cái ống nhô đít tròn đê mò bô, hoặc đèn bu-di, tháp treo trên mấy nhánh cây kiêng nhô, coi như cây nhô mà có trái đỗ, xanh, vàng, tim chung đep.

Tren mấy cây lớn, đêng theo đường lối lồng-lòng giấy ngũ sắc cũng treo lên, cũng vậy.

Có chơi pháo-bông cũng như bén mìn, mà bón đèn thi pháo-bông, ban ngày cũng dùng súng đồng, bắn lên trên không, các chิง-2-3 trăm thước, nhũng hình bằng giấy ngũ sắc hoặc con voi, con ngựa, hoặc hình người ta, hòn ống bát cắp nách nhau di trên không-không.

Bắn lên đó rồi, nhô gió nó làm thi nhiên phùng ra h nh, khi mới lên thấy một xấp giấy, chưa thấy ra gì hết.

Còn cái tháp tua-e-phén, thi đèn điện tháp theo hình nô, từ dưới đất lên chót hêt, coi cũng lối già, coi tháp ba ngày thấy sao, tối cũng vậy.

Mây đình lớn, thi có bát chảng nói g, mây nhà bát rúng cũng có bát, và mây nhà giàu, thường đêng dùng diệp lè, mà làm bát, bát vây nén, như mây cậu trai, một đêm di chơi 4, 5, 6 chô, & dày chừng 1 giờ rồi chạy chô khác.

Vui lắm, khuya khuya rồi uống g rượu có hơi thâm, như minh không thường biết nghe đòn, không biết nhảy cung-xen dài vò, như quen chỉ đầm nô đò, chỉ minh và dạy vây nhảy, một lát chừng 5 phút phải biết bắt chước được cái cách cảng cho lanh, cho le, thi nghe nói mà làm theo, chung nghe nhạc, gần hêt, thi minh cũng phải hêt, mới là minh còn mạnh mẽ, cảng ché lè, hòn, hòn là đê nghệ đê hiếu, còn sức mà đưa đến đưa lui, thi nhô người thầy, nó sức mạnh giúp minh, thi theo chơi được, còn như cảng ché nhà quê, không lanh không le, tiếng tay nghe câu hiếu câu khôn khôn thi nó bay làm phì lui, phì le, mà mãi cõi với thiên hạ. Sợ nhay quên thứ khác-nhau người giỏi hiếu, qua mấy thứ của Ang-le hoặc Laponia, hòn xi v. v.

Mỗi nước 5-7 hòn nhay khác nhau.

Trong đám nhay thường có một anh giài hơn hết cầm bây, anh này mồi chơi cho thử thử non trước khi anh đã ra lệnh cho đứa nhạc rồi. Ché chảng phải đến đó thử nào chơi cũng được, như giài hỏi, phảm bài minh không biết là khôn chòi ngồi đợi, cho qua rồi đến bài minh thông sẻ vào.

Mấy cái lè lớn, thi mấy anh tài từ có công chuyên lâm, đám thi 10 anh, đám nào lòn lòn thi 2, 3 chục anh. Đón ăn tiệc bao nhiêu có giài trước.

Nhà nước có một bọn nhạc 350

người (gardes républicains) cũng là

rút trong binh lính mà đam ra,

người làm đầu ông quan ba (Chef

d'Orchestre) rồi xuông dưới thi cung

quan mệt quan hai, đội cai hập v. v..
Bọn nhạc này có tiếng trong van quâ, giờ mà lại hay, nước nào đến chơi, có đủ bài bắn ma, đòn theo nước đó luôn luôn.

N. H. V.

Tiến bát lén đường

*Danh lồng kê ở người di.
Tâm riêng riêng những nàng oai nước non.
KIM-VÂN-KIỀU.*

Chủ khách lao-xao ngứa xe rón-rập; máy che đep git, g ó dòng lá roi. Trước kia cảnh dán t êu tình buôn nỗi có-phòng lú-thú, nay lại gặp thêm cảnh buôn tiễn bạn lén đường, xa xodus nâm dâm nhau khô nỗi thấy nhau.

Này, Nguyễn-hiền-hữu, ần-hor, Bến-Nghé, phán-chéng mây sóng, tin nhau the hông, vắng-thưa tiêu-túc, nót người một ngâ, kê phồn-ba thị-túc, người ruộng gồng đường dài, vui-thú với cỏ, cây, giãi tình cũng bức tranh tạo-hoa, đời khi gió烈 râm thưa, đem khuya canh vắng.

Nhô nhung ai, mà kíi gáp dịp may mà cùng ai sum-hiệp abu xua. Xia, Nguyễn-hữu, còn nhô chặng trong buô bô dâi ta ở chung nhau noi đất khâch, nhà tinh đêm thanh, luân bân sâch-vò; cung đán-nâm nghiệp-hát, giọng-lý câu-ca, cuộc-vui đầy tháng, trân-cuối thâu canh, rõi... — cõi giao-conn nhô lâm-chó, — khach vui ta cũng vui cùng, cuộc-vui ấy, cảnh-tinh ấy, biết bao giờ quên được đó chặng.

Một lời cũng đã tiếng rắng,
Cho cam lòng khách cung trảng voi dầy.

Ngâm cái « ngày vui ngắn chẳng đầy gang » ấy cho đến ngày hôm nay thi bát khung-tám lồng-bát mây, tinh ra ngoái đê hai thu. Trong hai thu này qua đỗi, có được cái quang-cảnh náo nhay vây cho chặng? Ấy mà, đầu ta không vui troh tháo, cười quanh đêm, mà ta hây còn ở gần nhau, thường gặp mặt nhau, lời tinh-tự hằng có nhau, cũng được khuây-khoa lâm-lòng quên biết. Trong nhớ cái ngày vui ngắn-nhau noi viễn-đi, ta làng tay, hòn, lòn trước cõi giao-hoa mây khung-tám mây má-co-hội, tinh-tu hông nát, lòn dày lòng đô ta làng hòn. Ta thật chảng đâm-đinh công hai họ Lưu-Dương, chép-Ba-Tứ song tinh bùn-bùn, bầy lầu khai-đám-thâm! Ông ta làm trai cho dáng nén trai, chí tang-bông là họ cõ, ta chảng được như bậc đồng xông tay đúc, bắc khúi tay hồi, vào sinh râ từ chổ sa-trường, mong lập công-danh chung xã-hội, mai dò rày đây, ta vẫn làng hòn mèn-mọn, mang một mây khung-tám công nhân-loại; nào dò khúi đít dò qua đây mà gọi dù giao-du: giao-du ấy chẳng qua éch trong miệng giêng Vâ ta đây lại náo-dám cho là bậc phiêu-lưu như ai kia, mà rày Thiên-San, mai Tây-Tạng; nay Pháp-quốc, môt Mỹ-châu.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chứ nên lòn thuộc của Ngoại-quốc với thuộc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hết biết lừa thuốc rời và thuốc điều
trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng dò thò sảng Algérie quá thiệt là dò thò sảng

Bại-pháp và chàng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-DẤT

Hay ra lại ráng co-cần,
Hèn ra sơn-thủy-tiều sầu cũng khoan.

Vạn vật cộp có chót đèo-bòng ân-
ái, huống chi ta râu mày tai mắt,
mang cái thân bảy-thức cùng nhán-
quán.

Kiá con kiến, cái ong, còn lập
đoàn hiệp-lũ, tương-lẽ, tương-thân,
ngắn hiệp-quần ấy để ta lai chẳng
ý-kien gi' u? Ta đã đem cái thân
bảy-thức đứng đít cùng đời, có tám-
huyệt, có tri-huệ, có luân-thường,
bá ta thua kém bợn-ong lũ kiến;
hà ta chẳng e một mối cảm-tình nhau,
thương-yêu nhau, qui-chuộng nhau,
binh-vực nhau?... Thay vui thi mừng, thay buồn thi lo, thay
vinh-hiển thi thỏa, thê-mối phải
nhau là bạn, dầu đít ta chẳng phải
là một cội, một nhành. Thế thi ta
mới là khôi-thẹn cùng bạn tictinh, thê-mối có cái đồng-tâm đồng-chí
Quí-hoa-thay! cõi-miền hồn được cõi
một người bạn quí-báu cùng mình; cõi
cái súng-sướng nón hòn à được
người bạn thương mình; dầu
khô nhọc nhẫn có bạn đồng-tâm
cũng dù khôi-cái đều khô nhọc.

Người xưa lo làm, việc phải mà
quen minh, cắt dầu trao cho bạn,
phá cửa giúp cho bầu, Dư-Nhựng
mưu thù cho Trí-Bá. Nghiệp-Chánh
tira oán cho Nghiêm-Toại, tình cảm
ấy, nồng nỗi ấy, biết lời nào mà tả
hết mối cảm-tình!

Một lời giao-ước định ninh,
Dẫu ngàn cay đắng chẳng đánh bô
nhau

Có chí-khi cao, có đạo đức lớn,
thì càng khó cho ta tìm được một
bạn gọi là bạn tri-kỷ, gọi là bạn tam-
giáo; bởi vậy-lắm khi nghĩ đến mà
thuong nhau và bạn, ước sao trong
đời được một người tri-kỷ cũng
hà lòng. Bằng hứu chí giao chì u linh,
ta quen biết nhau lâu ngày, tâm tình
rõ thuần, thân-ái giao-thông, chẳng
qua nỗi tám lòng thành cùng nhau
ấy vậy.

Xưa có nhiều kẻ mắt xanh? Mắt
kết xuât-chung một phen tri kỷ thi
mắt xanh mới tò, đà sắt mới gióng
O! Người hiền kết giao lấy cái cảm-
tình mà làm gốc, lấy đạo-đức mà
lầm bia, lấy ý chí mà làm cõi, chẳng
phải như bọn tiều-khoa lầy tr
lợi mà chơi, lấy vui mà két; rày
hiệp mai tan, sớm vào mai rủ, không
suy sau trước. Ngán nǎo nón dám
quen lời thấy lợi chẳng thèm, thấy
danh chẳng bô, giữ niềm son sắt
chẳng long.

Cùng nhau căn dặn tặc lòng,
Trăm năm lạc một chữ đồng đến
xương.

Bây giờ đây người qua Cantho, kề
về Saigon, hai đảng ly-cách. Ai dầu
buồn, xuống mé sông Sau kia mà
ngohan cảnh nước chảy với mây bay,
nghe hiu-hắt mây ngon dương gió
thổi; đây dầu có nhò, bước dạo
quanh thèm, xem khách lai qua,
ngựa xe chen lấn, cái cảnh huyền-

não chọn thị thành càng thêm phiền
nhì vị lập tức lúc 6 giờ sáng, băng xe
đi, giao cho phòng tra.

Nhung mà buôn mà chi, nhớ lại
mà chi, người đời như đám mây kia,
khi đèn khai tráng, khi bếp khì tan,
hiệp ròi tan, tan ròi hiệp, hiệp tan
vô tận vô cùng; người ô ròi đi, ôi
ròi ô, ô di luân chuyển xây quanh,
Khách tan-bỏng-thuởg ly-nhiều mà
hiệp ít; con người muôn cõi sự
hiệp to thi lung-dong lầm, hi-vong
nhiều, ly-biệt lung! Nên cũng như
ai không cần chi chí cá, danh cao,
nghiệp lớn, không tinh việc xá,
không lo đường gần, thi lời gi mà
chẳng được cõng nau đổi đổi sum
hiệp. Nhưng mà có lý rõi hiệp thế
mỗi có vui; có ly-biệt nhau угров
mỗi người, có phân chia nhau
người mới có cảm-tình lai láng. Thủ
vị thay cho khách hướng thủ quanh
hà; sung sướng thay cho kè ném
chén ly-hoài; cảm-giác bấy cho
nghe thơ phán quyết!

Ai ôi! dì dầu là chẳng đắt hước
nhà, ta dầu có lời xa mài khuất
song tư tưởng ta bao giờ cũng tượng
hồi, mà cái cuộc tượng-phùng còn
lảm lúk về sau.

Xa nhau xin nhò lời nhau,
Rồi ra-cũng gấp chẳng dầu mà chầy.
Chén đưa nhò bữa hôm nay,
Khách quan-hà bõi, có hay chẳng
Mấy lời cùng bạn Nguyễn-Quang.
T. MINH-DONG.

Tôi chỉ dùng có một thứ
giấy NIL mà thời giây này
là thứ giấy văn-thuốc-điển
Tôi bắt đầu từ một mình làng
Denis Frères đại lý khắp
Đông-đường.

Pommade Cadum
Thuốc dán Cadum
tri binh Eczéma

Những người bị bệnh ngứa, phái gái
hoái cá nấm, dùng Cadum thi ngũ-ngon
và yếm ái, nhú bu dán Eczéma, hay là
biến da chi đó, mua lấy một hộp
mà xài, thi đứt sụng ngứa và yếm này
nơi da, thuốc dán Cadum thánh mìn
nơi da ngoài da nhú boutons, da rỗ
gai, peau écailléeuse, eruptions furon-
es, ecorches, bénaroides, croûtes, plaies,
Tiệm nào cũng có bán!

Hai con mồi

Nghé đồn rằng Huỳnh-phiên và Trịnh
đu, chánh-phó chủ tiệm Di-xương
Cholon, đã bị bắt rồi, về tội già khánh-
tân, cùng bởi 2-chú a ý dam bạc của
Di-xương mà lùi về Hong-kong bêt, rồi
hò bị buô bán lò mà cap sô cho tờ
Thượng-mài, xin tinh.

Chàng đê mấy chủ nợ không nghe vào

đơn mà cáo 2 chủ vố sự già đổi ấy, cho

nhau quan Chưởng-lý để hình sai di thính

phi vụ lập tức lúc 6 giờ sáng, băng xe
đi, giao cho phòng tra.

Để coi quan bồi thẩm tra, tướng cõi
có lè hai chủ phái lòi ra mà trã bớt
cho Di-xương chút dinh.

Trong việc buôn bán, thường phải lừa
lợc cho lầm, magiaco trọng nhậm, nhum
lè như vậy, chúng nó cũng như con
mồi mà con mồi chúa cho nên ăn sập
nhau thò không phải sập hàng hóa mà
thú.

N. H. V.

Hồi Tin
Loan phụng Hòa minh.
Tiếp tin M. Albert Buisson, dragon
chức Préposé sở Thương-Chánh Nhâ-
trang, ngày 17 November, 5 giờ rưỡi

chiều nạp thè vu qui ruorc có Agnes
Dussol ái nǚ cõa bà Marie Trần-thi
Vàng ở Saigon.

Lê hồn-phối làm tại nhà thờ Chợ-
lớn, theo ngày giờ chỉ trước.

Bồn-bảo chúc cho dời lừa sắc cầm,
trăm năm hòa bão.

Cũng có tin ông Michel quan bác-
vật sở Công-Chánh huu tri và phu-
nhân-môi bõa thứ bảy 27 November
5 giờ chiều, dự lè hồn-phối cõa linh
lang là M Georges Michel, lục sự ti
đè hình làm bạn cùng cõ Pauline
Bertin, ái mui cõ M và Madame
Gaston Bertin Chuc việc thương-gia
nhõ Nam-Vian.

Bồn-Bảo cũng mắng cho Hồ-việt
nhõ gia, tóc-tơ bèn chúc.

VĂN UYỄN

(Variété littéraire)
LES FEMMES SAVANTES
(Comédie en cinq actes par Molière)

BẢN-BÀ THỐNG-THÁI

Hi kịch có năm hồi, của ông Molière soạn
Nguyễn-ngọc-Ân dịch ra tiếng Annam

Philaminte :
Hé bien, ne voilà pas encore de son
style!

* Ne servent pas de rien !

Bélise :

O servelle indocile !

Fau til qu'avec les soins qu'on prend
cessamment

On ne te puisse apprendre à parler con-
grument !

De pas mis avec rien tu fais la récidive.
Et t'est, comme on t'a dit, trop d'une
négative.

Martine :
Mon Dieu! je n'avons pas étugué com-
me vous,

Et je parlons tout droit comme on par-
le cheux nous.

Philaminte :
Ah! peut-on y tenir?

Bélise :
Quel solécisme horrible !

Philaminte :
En voilà pour tuer un oreille sensible !

Bélise :
Ton esprit, je l'avoue est bien matiériel.

... et c'est qu'un singulier, ayont est pluriel.
Veux-tu toute la vie offenser la gram-
maire ?

Martine :
Je parle d'offenser grand'mère ni
grand-père?

Philaminte :
Ah ciel !

Bélise :
Grammaire est prise à contresens
par toi,

Et je, t'ai dit déjà d'où vient ce mot.

... * * * * *

(A suivre)

Phi-lac-minh :
Thiết con nãy ăn nói làm sao !

* Dầu ich chut nào !

Bé-li :

Con khô dạy !
Tao đã nhoc với mây biêt mà,

Mè mây sao cứ nói chàng thanh !

Nđo với dầu, dù nghĩa, không rành.
Tao có dạy, đó là hiệp-chường.

- Mat-tia :
Tôi đều chẳng huy như bà lớn,

Tôi nói rằng đều thè sứ tôi.

Hiểu thè nãy nói vây mà thôi.

Phi-lac-minh :
Ói! nói vậy, ai mà chịu nói ?

Bé-li :

Phạm văn-pháp nghe thòi bài dòi !

Phi-lac-minh :
Đó dù làm chát ráy tài đây !

Bé-li :
Tao cói ra tài trienna may.

Như dat trienna hang he mon.

Tôi, dom-tai can den, oai
Cá dat trienna, may may sao ?

Mat-tia :
Hã thiuth là thêm mayn biệt bao.

Ái má nói phạm bà tham bò.

Phi-lac-minh :
Ói trời đất !

Bé-li :
Mây không có rõ,

Hàng lòn, hàng lòn, hàng lòn đó thôi.

Nhưng lòn, hàng lòn, may roi,

Danh lòn, may lòn mà xuât.

(Tiếp theo)

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIA BẠC VÀ GIA LOA

Số bạc kho nhà nước... 9 fr 00
Giá lúa, tạ 100 kli. chở tới nhà máy Chợ Lúa (bao trùm) 3 3/65 tạ 3 3/5.

NAM-KỲ

(Cochinchine)

BAIRON.

một tháng đã say lại diễn.

Hôm qua, lúc một giờ trưa, có một gã minh ngõi xe kéo, tay cầm súng sáu có nắp đạn, khi xe chạy qua hảng Ông Perrin, lại nhảm mà bắn luôn 3 phát, trúng bể kiền mà xe kéo cũng cùi việc chạy hoài, thiên hạ thấy quá như vậy xúm vi bắt, mà lại gần không được là bởi nó cầm súng đến gần nó hám he muốn bắn.

Khi chạy qua đường Pellerin mà nó còn là đỗ, múa cây súng hoài, đến chùa chetty linh mài bắt được.

N. H. V

Cái bôp của ai

Tên Trần-văn-L... kéo xe kéo số 474 có đem nạp bút quân thứ nhất một cái bôp-phorai da den của một người bộ hành lì mặt bô quen trên xe. Trong hộp có giấy thông hành và nhiều giấy tờ khác để tên Ng.-v-Hiên, 37 tuổi.

Thầy ma

Bửa 24 tát, gần ba giờ chiều, người ta gặp thầy một người dòn ông Annam, chừng 33 tuổi, có người nói là tên Sách, không nhà cửa, không sở làm ăn, năm chét tại-đầu đờ Lục-Tinh, trước hốt quân thứ nhất. Chờ lại nhà xát, khai báo rồi chôn.

Mất

Ng.-vân-Ch... 34 tuổi, ở làng Tân-Lập (G. B.) đi Saigon có việc, có bôt rắng mất một cái giày cũn số 45, tên Cầu-kho số 3111 ngày 25 November 1920, cầm 10 chiếc cát rá vàng giá 11 \$ 00.

N° 106 FEUILLETON DU 3 DÉCEMBRE 1920

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI BA MUOI HAI ĐEM Hồ-Cánh-Tiến tự thuật

Đêm thứ hai mươi (Tiếp theo)

Tôi thường đùa với cha mẹ tôi, ở vây mà chờ trời năm thứ coi cái máy móc tơ có xáy đổi, khiêm nén lòng ong cũn hoa xưa, nón hay hót đồng rói lại sang xuân, họ vắng thơ nhàn, thu không lâm cá. Ngày Đậu-lang tôi bứt chưa xuồng tàu ròi sấp dán túi này, không một chữ gửi về thăm viếng. Người thiết là báu đùa! Đậu-lang tôi với tôi đâu cho duyên mắng tinh rói, trái oan trả, sạch, không thương, không nhót, không tường, không ố, không kè gỉ tới cái vắng trống khuyết, cái cảnh hoa tảng này, chó cung phái nghĩ tinh cha mẹ tôi, bết sực bù chí, vì tâc đà thường con trưởng rẽ, có lý đâu lại ghét luôn tớ cha mẹ tôi nữa ru? Vay mà cung không, Đậu-lang tôi làm như tuồng ăn gởi năm nhở, uống nước không thêm già quán; mấy năm tơ tóc, xem không bằng nhứt đà sảng chung; nửa kiếp tường tuy, xét chàng đáng một ngày sửa trap. Tuy vậy mà mỗi nợ tình chưa dứt, nén lòng tôi còn bức-rứt bối hối, ngày

Xí được
Chú lính tuân Bùi-văn-T... xí được ngoài đường Colonel Boutonnet, môt cái giày thuê thàn năm nám số 12978, làng Tam-An (Biên-hòa) tên Ng.-vân-Can, 33 tuổi, và giày tờ khác nữa. Bả nạp bút quân thứ nhì, nhẫn với chủ Can đèn xin lánh lại.

CHOLON.

Tờ bắt trung

Thím Cao-thi-Sang, 40 tuổi, buôn bán đường mè-sông Quai de Mytho, có ràng con ở thím, là thị-Ngoi 17 tuổi, gốc ở làng Hạnh-thông Tây (Giadinb), cắp một cái quan lanh một cái áo xuyên den giá 5 \$ 00, tròn mắt.

Thím bà đây là sợ ngày sau, chia mìn bát chúc đèn Tòa cáo thẩm án con bà như vụ đường Bourdais, chia lóng phải có ý xin kiêm làm chí đồ đán chub.

Xí được nữa

Lê-văn-D..., báu hàng xén, ngoài chợ có đem nạp bút hai cái hình, một cái biến lai rang cựa và một cái giày năm tát, số 4805 lăng quê-my-thanh (Thanh) tên Ng.-vân-Duc, 34 tuổi, là đỗ y trzym đưc ngoài đường.

Tờ trốn

Hi-Lien, xóm Quảng-dông, thông hành số 59658, vó nghiệp nghề ở đường hèm Tien-Tsin, số 7, đâm tờ có ràng con tớ của tên Á-Cam, 15 tuổi, xâm lai, tròn hòn 20 tát, lấy cua nó hét hai đòn vàng, hai cái áo vải den, hết thay giá 64 \$ 00 và một sô bạc 40 \$ 00.

Ai có gặp.....

(CO TIẾN THUỐNG)

Mặt chó

Cách chừng ba tháng rói, một bá đám, bị mất tại Cholon, một con chó thứ Fox, có vú, trăng den, cái đầu nó den, cái đuôi là cái cựu, tên là Kiss.

Ai xí được, dam ra nhà in ông huyện Cầu, 155-157 đường Cathay, mà lanh tinh thư ứng, sê cho năm chúc đồng (50 \$).

lần đêm, tôi nhớ Đậu-lang tôi mà khó đứng không ngồi, nán canh chết bong. Vẫn biết chén thé đã dạng, nhưng mà mai tóc hay chua thay; muỗi hót thầm mà chán thịt hót ai, muỗi sai nhau nát sụ, nói nhạn lạc-lai cồn bêt. Nghĩ nói cát ngã trời sông không mong trở lại, lòn mà lòn lạy chán bảm, canh thán than với gỏi chich đầu, đêm lung-chia sầu cùng chán, lanh. Thán hót: "Đậu-lang ôi, chẳng bao nôr phu tinh tam mảng, mà danh long đồi trắng thay den, thán chí trắng mà phu tất bông đên, danh bông con bê sao nô. Tình tòn nặng tìn, còn thư tang nhớ, bời vây cho nên, thường đem chay chay, không một đỗi là, tèm tèm lôi lôi lòn phung hiếp một lòn, mòn như lúc bao tinh hoa trong ngọt. Giết, đánh, dày khoanh tay ngòi ngô, ngó quan không chàng có Đậu-lang, đau lòng, làげo lè chảy trắng, xót da qua bao gianhêm phòi. Trách ai khôn chi xé tang-nô, cho liêu-bô sém tôi không xé rưới đều đều rέ túy chia loan, cho tui thiệp lè-lòng duyên phận. Nhờ rõi trách, trách rói lại giận, giận làm le rứa hận trả hòn, muôn gởi the mét với đại-nhơn, phòi. Trách ai khôn chi xé tang-nô, cho liêu-bô sém tôi không xé rưới đều đều rέ túy chia loan, cho tui thiệp lè-lòng duyên phận. Nhờ rõi trách, trách rói lại giận, giận làm le rứa hận trả hòn, muôn gởi the mét với đại-nhơn,

HƯƠNG TRUYỀN

(Eches)

NUE

Tròm nhiều hơn trước!

Nhão gấp tiết mura gió càng liên tiếp bao nhiêu thời trộm cát lại càng nhiều bầy nhiêu. Từ đầu tháng tám đến nay trong các miền ở gần Kinb-Bô như là An-hoa, An-cyu, Tho-lộc, Vi-giú, vân-vân, thường nghe có tiếng đám trộm, nhưng chỉ toàn là trộm vật thô. Sự trộm cát ấy trước vẫn ít thường có mà nay lại có nhiều, thường cùng nén tuôn phòng cho cắn mạt mồi đưc.. Trong sự tuôn phòng ấy muôn cho được nghiêm nhặt thở quan sờ tại phải sức cho kẽ có chức dịch trong lảng xóm thường phái kiêm diêm nhũng kẽ là mảnh lá mây trong các nơi quán chay hay thường có lâm lù en-liep tu tập tại đó. Chúng nó thật rằng di kêu, xe thue, ký thiệt những đứa xe xu và bát cát có bóng và gác đầu, có thời là mảnh lá đang tè thi nhau. Vay chìa kẽm tráp đều ấy rất cẩn và nghiêm nhặt thời tự nhiên là ấy phải tiều diệt thời khay, dân mới ẩn ở yên.

Lời rao đấu giá

Tại phòng văn oai logneur en Chef sở Công-chánh (Trường-thôn), ngày 15 decembre 1920 5 giờ chiều, sẽ cho đấu giá chiu 1.180 thước cubes Latérite cho đường-quân-hat số 16 (Mytho) lát cây thê 117×000 và 119×615, phia ta Cửu-long-giang.

Xài chưng 5.500\$00

Thê chun tạm 80 00

Thê chun thiệt 1.500\$00

Ai muốn cho rõ giày tờ, thi đèn tại phòng văn ông Ingénieur chef du service ordinaire « Ouest ».

Lời rao

Hiến M. Hồ-văn-Lang in ra cho nay hót rói, vay sô in tính in ra bán 0.50 một tát, ở Lục-thôn bán 6 cái (1 cái tiền cát) in ra là 200 tát, vay ai

dấu hét còn cung phái trả về nhau, trời thay ai bê lựu hái đảo, mặt tinh kè than giòi phu khổ. Nếu tôi chẳng nghi tinh dăng-dó, làm nỗi sòn sòng giòi bả đảo, chính e muôn mất thê trong vào, trách rằng thiệp trước sau không vẹn. Thà đẻ vay cho người, thán lòn, lòn cang ngày càng hót vòi, hóng, biết trong đời ai ghét ai thiêng, mà thê miêng thê thường di-nghị. Trong náu tát voi hót hót không đì, người xóm giềng khép ngòi vay, cung cát ngày giờ thời trinh bay, bay bát đặng tát tho, có bò mặt vì nhớ tiếc gác. Thưa lòn vòi vang vào phaty ái, đất soi đất sỏi trai trai tôi; nghe nói niêm tôi đẻ gác mìn, nghe nguồn ngọn bối hót, hót đùa, hót đòn trích Đậu-Lang tôi hót, hót nghe khát em với nhan, nở khát khát khát phi gia cung, tôi lại xét, có mòn mòn hót xuồng suông vàng, xé Đậu-Lang tôi với Đô-dai-nhân, nghe hót hót chung toan chung th. Hai đàng đùa là tay thiêng tri, lòn cuộc rối ai nghỉ cho xá ; đẻ dâu, Hồ-dai-nhân mờ lưỡng bài hót, chàng thêm lát việc nhà làm trọng. Nghe như vây tôi lòn làm cảm động, mà ghét người diệp đòng thiêng; mong tôi đây giải sự bất bình, cho tui xem hót hót nhau kéo.

Chép vòi vang thay, tôi nghe nói, sô khát khát của ông chồng bắc béo, nhò tinh xưa, mà khô héo lá gan, cung nhau không trọng đòn tào khan, cát ây nén, khôn đến nghĩa đá vàng cho phi. (Sau sẽ tiếp theo). L.H. MUU.

muôn mua xin mau gởi bạc ; trong 4 ngày lại liền.

Chừng 15 ngày nữa có bán hình ông Pétrus Trương-vinh-Ký, ai mua cát viết theo cho Hồ-văn-Lang thi được, mau mua kéo hót.

Chừng 20 ngày nữa có bán hình ông Tông-dóc Đô-hưu-Phương Chelon.

Hình ông Trương-vinh-Ký và ông Đô-hưu-Phương bán 1.00 4 cái.

Nay kinh cáo.

Sở in hình.

NÊN LUU Ý!

Nam Bắc một nhà

Tiệm người BẮC-KÝ & NAM-VANG

Bazar Tonkinois **Đại-Thạnh**

Ở Đường Mé Kénh n° 30

(Quai Piquef n° 30 - Phnompenh)

Barzar Tonkinois **Hưng-Thạnh**

Ở góc Đường Chợ-Cá số 1

Rue du Marché aux Poissons n° 1

Bán dùi thủ: hàng to-lua BẮC-KÝ

(Lanh bùi, Lna Cà-dó, Lương, Xuyên, Địa, LƯU) hàng to-lua

Ngoại-quốc (Nhieu, Xuyên, Địa, Truu, Cầm chay, Lắc soan, Ca-somia, v. v. v.)

chiết Quinhon, lụa

cà bay Nón, Giày tây (làm bằng da tát) và băng Milan bán và da

và Americain Yen-ngaуa Vall, Ghé

máy, Ghé sá, Bô-thêu Bô-cần,

Bô-doi-mỗi, Bô-dông, (Lu, định, chon den, mâm, Lực-binh, v. v.) và

Bô-tap-hoa.

Ban thiêt thả, giá rất rẻ. Xin đồng bao quang cố tát mua. Giá thi mua thời bón hiệu gởi hàng theo cách lanh hóa giao ngắn (Contre remboursement)

Còn bón sỉ: hàng to-lua, và đỗ làm bông da.

Viết thư hót giá, bón-hiệu sẽ vui lòng trả lời ngay.

hoa quả chuối xòi vè sái !

"Thôi rói đã phải tinh lợt ngái, còn chi mong kim-cái nứa ru, bấy chày đành khép cửa phong thu, bụng dâu chằng muôn ai thi công."

" Thiệp ở vây ngày qua tháng lụng, mặc tinh ai thêu phung vè rộng, đùa rủi may thế tròn mót chòng, chàng thang lục tiếc hóng thay đổi.

"Bóng nghe tiếng trong lảng đồn nói, rắng cát-thông lâm lùi-top-vang, Hồ-dai-nhân

bát đặng tát tho, có bò mặt vì nhớ tiếc gác. Thưa lòn vòi vang vào phaty ái, đất soi đất sỏi trai trai tôi; nghe nói niêm tôi đẻ gác mìn, nghe nguồn ngọn bối hót, hót đùa, hót đòn trích Đậu-Lang tôi

khát khát phi gia cung, tôi lại xét, có mòn mòn hót xuồng suông vàng, xé Đậu-

Lang tôi với Đô-dai-nhân, nghe hót hót chung toan chung th. Hai đàng đùa là tay thiêng tri, lòn cuộc rối ai nghỉ cho xá ; đẻ dâu, Hồ-dai-nhân mờ lưỡng bài hót, chàng thêm lát việc nhà làm trọng.

Nghe như vây tôi lòn làm cảm động, mà ghét người diệp đòng thiêng; mong tôi đây giải sự bất bình, cho tui xem hót hót nhau kéo.

Chép vòi vang thay, tôi nghe nói, sô khát khát của ông chồng bắc béo, nhò tinh xưa, mà khô héo lá gan, cung nhau không trọng đòn tào khan, cát ây nén,

khôn đến nghĩa đá vàng cho phi.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn
hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 BỞI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ VÀ RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hàng bào-chè sur, kè nghiệp

• Món, sang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân-tú
sẽ cần dùng thuốc tây xin hãy gửi thư cho tiệm thuốc này mà mua, thi sẽ được vui lòng.
HỘC-TÂM LỰC-BIỂN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gửi cho không.

CANOT HOI

Hãy lập tức viết thư thương pghi với

Bè chở chuyên mau lẹ, Ông Charles BARDON
đè tuân du dien dia

NGƯỜI ĐÓNG TÀU
Ở đường Paul Blanchy số 127
SAIGON (Namk)

MỘT CÁI KIỀU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÈU LÀ AUTO-GLISSEUR S6 620

Chỗ chán
đóng kĩ cang
giang dẹp

giá 1.500 \$
sắp lên

Khoái huợt
lè lồng sạch sẽ
Giá rẻ

Có Một Minh Nhà Nay có QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ BÚC SUNG VÀ LÀM XE MÁY
TAI THÀNH St-Étienne

Mà thôi

Ràng F. MICHEL, CAFFORT Successeur
đường SAIGON Catinat Số 88

Có Bán SUNG
và dù kiều, B.
THUỐC, DẠN XE MÁY, ĐÓNG HỘ
và đồ NỮ-TRANG. Bán tốt lại giá rẽ
Luc-Châu muốn mua vật chỉ xin để cho như vậy
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat - SAIGON

Thợ khán đèn có hiệu
Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính cung quí ông dùng khán
đen rõ,

Tôi thiệt rành nghề thợ khán
trên 15-năm rồi, nêu làm dù kiều
sẽ thợ khán nhiều lợp; it lợp,
lợp dày, lợp mỏng, kiều nào theo
kiểu này rất khéo. Như là thợ
khán mỏng từ 7 tới 9-10 lợp, thợ
khán dày từ 4 tới 8 lợp mà thợ
khán có thợ khán bích theo kiều
sáp tóc, qui ông muốn kết dính
bại một lắn bích lén dề xuống
như dùng nón vây rất tiện, thi
phải ẩn (contour de tête) máy tắc
phản và máy lợp dày mỏng xin
nhờ trong thợ và chỗ máy ông
để dặng tôi làm rồi gởi lại tiền số
phi trả chia mà phải trên 2 khán.

Khán đèn có hai giá tùy theo
hang nặng nhẹ

Hang nhút, bùng và nhieu
Bombay 1 khán.....

Hang nhì, bùng và nhieu
Bombay 1 khán.....

Hang ba, nhieu và Bùng
mỗi khán.....

Mà buồi mỗi lần mua phải trả
8 khán.

Còn nhà buôn bán muốn mua
có dù kiều xin gởi thư tôi sẽ
giá cho đê bán.

Cú xin qui ông hãy mua khán
của tôi làm thiệt khéo và kỵ cang,
chắc lắm, lát hư mà lại giá rẻ.

Gởi contre remboursement hay
là gởi mandat trước thi tiện và
mau đễn chỗ.

Kính cáo
NGUYỄN-VÂN-BÚP
Thợ khán đèn
à Suối-dòn, Bình-nhám (Lái-thiêm)

Nhà hàng
tại Cap-Saint-Jacques
HOTEL DE LA PLAGE
Rời trước Madame Duquel làm chủ
Khai trương ngày 1er novembre
1920

Tiệm rượu với co phòng ở, nhà bếp
thiết khét lâm và có nhà đê xe hơi rộp
rồi, cho mướn từ ngày giờ nhiều ít mà
đến giá nhè nhất. Họa-tai muôn mướn
tùy ngày, thi cái giá riêng kỵ cõi nghị
tập lại nữa. Vâ lai những đồ thực-phẩm
và hôi-vị rât nhiều-thật là phu-ong-tien
lun, xinchu-ton chiêu cõi.
Mỗi ngày thết năm và chúa-nhịt thết
Soup Corse và súcu Corse.

Chính nhon tân khái.

Lời rao tân kíp
Cho láy ông thợ chụp hình
Phải hỏi cuồn Minelux và giá cả
của PHOTO-STUDIO
Saigon 136 138 đường Catinat

Món cõi cõi bán về nghệ
chụp hình

Các món phu (ba) và già Bromu-
industriel chánh-biển đồng mà
chụp ảnh cho GIẤY THUẾ THAN

Giá rẻ lâm không ai theo kip

Miy ông thợ như mua nhiều thi
sẽ làm một cái giá riêng.

LỜI ĐÁN. — Những thợ gởi mua,
xin phải gởi tiền theo chát dính
trước, và nhà cũng thường gởi bán
Contre-remboursement. (Nghĩa là,
dem tiền đóng cho nhà thợ rồi mới
lãnh đồ).

Rượu Quina Skos

Là một thứ rượu, dê uống vú lông
tôi lâm, dê mồi thom mì lại bò ngựa
khi. Chẳng bắt chước ai mà bắt nái nó,
mà nó tốt, càng không rượu nào bì đê
được.

Bia tai hảng Établissements Du-
marest, d'Indochine Saigon

Epicerie-Métropolitaine

Tran-Dang
88, Rue d'Espagne, 68
en face des Halles Centrales - Saigon

Kính lời cung quí-khách dêng rõ
tai tiệm tôi có bán đủ các thứ như
đầu thom, bánh ngọt (Biscuit) và bán
đủ các thứ rượu hòn Tây dê hép
(Conserve), savon thơm cùng các
vật dê tạp hóa, vân vân. Mỗi kỵ tau
đều có các vật hòn Tây lai và chúng
tôi bán giá rẻ hơn các nơi. Xin quí-
khách có mua vật chí xin đến tiệm
tôi, tôi tiếp rông cách từ vĩ diaph-
gia nhẹ cho quí-khách, xin hãy đến
tiệm tôi một lần thi sẽ rõ.

Nay kinh,
TRẦN-DANG
Cần-khai.

Cách làm mau té tiên

Viết thư cho hàng Annam, Hảo-
vịnh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre
biêu gởi contre-reboursement (cách
tiền trao của lãnh noi nhà day thép
một hộp một trăm ve dầu Essence
de menthe, hiên Lô-tien, tôi nhart
trong cõi Đông-dương, giá là mười
lăm đồng (15\$00) mà thôi. Vê bán lê
lai cho trong vòng quen-sion một ve
hai cái (0\$20) — mỗi ve lõi 5 sú,
một trăm ve lõi 5 đồng bạc, mười
bội lõi năm chục, một trăm hộp lõi
một trăm đồng bạc 1.

Viết thư dê thông báo dịp làm
tết tiệc, phòng tắm, thi lão lõi 1 sau
lời kinh, ban ngày, ban tối, làm
tết, làm tiệc, v.v.

Còn không dê tôi cho kí. —
Kí là ngày sau mai tham-giới náo
để thợ đê mua rượu lâu trước, hàng
Annam, Hảo-vịnh Công-ty, sẽ vui
long gởi cho không một kilo xá-hóng
mặt-xá thiệt, hiên ngựa môi strong.
(La Licorne), tôi nhart trong cõi
Đông-dương hay là một ve dầu them
Essence pour lotion : Eau de Cologne,
Quinine, foins coupé để làm dê
một lõi, thi dầu thơm ấy, thi
chết, thi náo cũng được.
Hãy viết thư mau đê, dêng bò mất
so bò làm té tiền ường lâm.

Hàng Annam, Hảo-vịnh & C.
146 bis Rue Lefebvre Saigon,
Kinh-deon.

một mình hàng
Denis-frères
dai-lý cà Bông
dương thứ hộp
quẹt này.

Bộp quẹt này khắp nơi đều phép bán lẻ một cuộn nhỏ một hộp mà thôi.

Ai muốn mua sỉ (en gros) các hàng lụa Bắc-kỳ (Soieries du Tonkin) ???

Như : lanh rộng tròn, bông lanh hẹp, địa minh bông, minh què, xiêm bông dòn hè, bông tiêu, bông hột mè, lụa lồng, xiêm thẳng 7 chỉ sa tron, sa hoa, lụa các thứ; nhiều minh gò, v.v. màu mảng, bông phẩn là cát, đèn trắng và màu hột gà dù mọi kiểu...

Nếu viết thư tức thì cho tiệm Maison Tonkinoise « BÔNG THỊNH », 4 Rue de la Soie Hanoi mà mua.

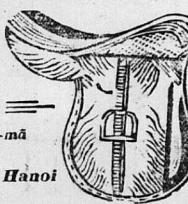
Tiệm ấy buôn bán ít iết thà, và đã tính giá riêng rút hạ cho mấy nhà mua sỉ đồng kiêm lời nhiều.

Viết thư lạy kiệu (échentillons) cũng đừng, hay là muốn cho khỏi mất ngày giờ, viết thư recommandée luôn lây hàng cũng vậy, vì có giá riêng tính cho bạn hàng clients chẳng hề tính mắc bao giờ.

Gởi contre remboursement, song nếu gởi một phần tiền trước hay là gửi trả để trước (bisé) được trừ 2 % về cái phần tiền đã trả trước đó. (Toute avance de fond aura droit à une remise de 2 %).

PHAN-HAM

Thợ làm yên-ngựa Song-mã và Độc-mã
Khoa-chang, Khoa-do
Hanoi — 5, Rue Jules Ferry, 5 — Hanoi

Chúng tôi kính trình chư Quý-khách biết rằng: Bồn-Hiện làm các yên-ngựa, đồ Song-mã, Độc-mã, Ruroong, Va-li và các thứ đồ dùng để đường làm bằng da bê Tây, da Hồng-kông thật tốt. — Làm rùi ký lường giò bênh phái-chẳng. Các Quý-khách có lòng chiêm cổ muôn dùng thứ giò hay giò bênh phái-chẳng. Các Quý-khách có lòng chiêm cổ muôn dùng thứ giò hay giò bênh (máu) nào xin gởi thư cho Bồn-Hiện. Bồn-Hiện xin tặn kỹ tâm-trí làm được như ý của Quý-khách sử dụng. Nếu mua buôn nhiều thì Bồn-Hiện sẽ tính giá riêng.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ QUINA LAROCHE THUỐC UỐNG BỎ TẶNG PHÙ VÀ TRỊ BỊNH RÊT CHẾ RA BỘI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay làm dỗ nồi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào bằng. Thinks Quina Larocher là thuốc hay hơn hết làm cho bồ súc lai, bồ tang phủ, trị bịnh rết làm cho ăn không tiêu, thuốc đó lấy làm hay và thế giang ai đều không quên được.

Ai ai dùng nó cũng đừng, nhưng là người bịm hoạn cũng dàn bê hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh san hô, bênh hủ huyết yếu đuối, huyết suy, bồ súc lai các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo, ho ngứa, rát họng, rát mắt, rát rát rát, rát rát rát trong lị vị các bịnh đó đều dùng chắc lạy thuốc Quina Larocher đặng.

Con nít huyết suy và con gái lít đàng lớn cũng dàn bê hủ khi léo sờn sờn, cũng như mấy bịnh kẽ trước đây nên uống thuốc Quina Larocher.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét càng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kẽ trên đây thuốc đó trị lỵ làm man và chắc. Chắc những bịnh sẽ trừ hết, thời còn lại ngày sau trong minh mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chưng và chúng ta đám kêu thuế! đó rằng: Nước ngọt thạch của Thiên-thần chế ra (Liquide de Jade) lôi lọc ngũ cùa người Tàu cho

PHARMACIE SHANGHAI

Có trồng răng và thay con mắt;

■ Trâm-Cương, châ-nhơn ở đường Marins số 188, Cholon, còn 5 Saigon
thi tiệm của M. J. Hô-kim-Tường, № 9 Boulevard Gallieni
và M. Cam-Lan № 27 rue d'Adran, có trữ bán các
thuốc thuốc của Bồn dương

CÁO BẠCH

Bản hiệu có trữ bán thuốc Langsa, Ang-lê, Hué-kỳ, cùng các thứ thuốc kê ra sau này và có gởi báu nơi các tiệm thuốc ở Lục-thị. Chư quý-vị muốn dùng gởi thư đến cho tôi, hoặc gởi Mandat theo một lựu hay là gởi thư không tôi săn lùng gởi thuốc lập tức mà gởi Contre remboursement, (nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc). Còn chư quý-vị muốn hỏi thăm việc thuốc men cùng bịnh họ chỉ tôi cũng săn lùng trả lời.

NGU LÂM BẠCH TRƯỞNG DƯỢC PHÒNG

(THUỐC ĐAU, LÂM)

Thân-tưởng chê-phong-binh sang đặc my-phar là do ngài viễn-phong sv quá đó, từ không có tên già: qua-via cuộc phong-tinh-nhà-hàng khai, nhanh-doi mà sanh kinh-dau-đau, dài-gác, u-u-u dài-dài hoặc ô, hoặc vàng, nặng-này, ay là những chứng đau-lâu chắc-chắn. Bồn-dường

zết-ký-chè ra-thì-thao-pay-chop-rông-thuốc-tốt-tanh-bon-binh-không-nhiệt-không-hang, bắt-ungen-va-riệu-yêu-ké-mạnh-hi-có-binh-dau-đau, dèng-dèn-lèu-thay-thân-hiệu-hồi-bô-unguon-khi, tiêu-án-áu-giòng-déc. Con-trai-dau-bị-hay-trong-đái-nhữi. Dèng-dèn-huoc-i-sây-hay-lâm-Bồn-đau-có-buốt-bach-cũng-ti-được-cá, u-uong-vào-khô-chanh-ghê-sinh-chòe-khỏi-bịnh-huệ-hiển-ai-tuyệt-noc-dóc-khỏi-uống-thuốc-trừ-căng.

Binh-nhè-dùng-chứng-một-hai-lần-thay-mau. Còn-binh-nặng-thì-bồn-lần-lần-liên-dết, không-dùi-dùi-lại-nữa. Nhờng-khách-hay-vui-ai-dám-chắc-khỏi-dau-lâu-nếu-rất-rõ-vươn-nhâm-cá-chêng-nói-trên-dây-mau-dùng-thuốc-này-trong-một-ye-mạnh-túc-thi. Thiết-là-một-thuốc-thuộc-sang-dộc-hực-nhứt-trên-dời.

Mỗi-ve-giá-là-0\$40-12 ve-giá-là-\$00

CÁCH DÙNG: Ngày thứ nhất mỗi ngày 1 ve, ngày sau mỗi ngày uống nữa ve chia làm 3 lần, sớm-muộn-trưa và tối, khi đối-hung-nên-úng.

Cá-kè: Đỗ-dạo, r奴u, tôm-cua và phài-cửi-đừng-ngà-và-đến-bà.

TỨC CHÍ NHÀ THÔNG DƯỢC THỦY

(THUỐC NHỰC RẮNG),

Chứng nhức-rắng và đau-rắng là chứng-mọi-người-thường-có. Cái-thay-do-nơi-phong-hồi-biên-sanh, hoặc gởi-sau-án-rắng-nhứt-dau-một-cách-kho-chiju-an. Àn-nú-không-dặng. Bồn-dường-chê-phong-thuốc-này-rất-hay-dùng-tên-trix-thì-hết-tau-hết-nhứt, chê-sau-tieu-trùng, giải-phong, giàn-hoa-đem-đi-như-thường, hét-sung, đau-rắng-dau-cách-gi-cung-trị-duy-cá-thầy.

CÁCH DÙNG: Lấy-bông-gòn-và-phò-nhông-nước-thuốc-cho-dàn-dập-vào-chỗ-rắng-dau, hoặc nhét-vào-lỗ-rắng-bị-sau-lau-lùn-dè-trong-giấy-hồi-thì-hết-dau. Thiết-là-một-phương-thoud-dau-rắng-rất-quí-rất-hiện-nghiêm.

Mỗi-ve-giá-là-0\$20-12 ve-giá-\$00

những-thu-thuốc-trị-bịnh-hay-hơn-hết-thay-không-thuốc-nào-bằng.

Tù-khi-chang-ta-bán-thuốc-Quina-Larocher-thì-chung-ta-có-đèng-cá-ván-giấy-chứng-và-thơ-cám-on-của-máy-người-bịnh-và-cá-ván-giấy-cá-các-quan-lượng-ý-khác-dòng-long-là.

Rót-lại-thuốc-nước-Quina-Larocher-là-một-thuốc-làm-lại-cho-người-hết-bịnh-ay.

CÁCH DÙNG

Rượu Quina Larocher phải uống từ một ly với nước ấm Ban-theo-chai-rượu-tròn-một/ngày-trong-hai-hora-án-tri-tri-bịnh-trí-thi-một-khác-một-khác-hủ-uống-mỗi-lý-uống-6-ly-trước-cù-rét-2-giờ-rồi, thi-tý-lý-chót-uống-trước-cù-pura-giò.

Thuốc Quina Larocher uống thi-uống-không-phá-nước-mà-khi-trời-nóng-nực-lỗi-phá-nước-và-má-uống-cho-dở-khát,

COMAR VÀ CÔNG-TI

ong-thay-bán-thuốc-hạng-nhứt-tại-Paris.

Có-bán-nơi-các-tiệm-thuốc-hàng-nhứt.

Mỗi-ve-bây-giờ-đều-có-dán-một-cái-nhỏ-khô-có-cái-dán-con-trâu-và-có-ba-thứ-chết.

*Certificé à Saigon
Ceas mill a.
Saigon le 8 Decembre 1920*

Saigon - Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỦA